

Lek en Waard
Wonen

Verbindingenstatuut

Goedgekeurd door de RvC op 18 maart 2023

Inhoud

1. Status van het verbindingsstatuut.....	3
1.1 Uitgangspunten.....	3
1.2 Definities.....	3
1.3 Definitie van verbindingen.....	3
1.4 Werkdomein verbonden ondernemingen	4
1.5 Doel van het verbindingsstatuut.....	4
1.6 Positionering van het verbindingsstatuut.....	4
1.7 Vaststelling verbindingsstatuut.....	5
2. Aangaan van verbindingen	6
2.1 Reden aangaan verbinding.....	6
2.2 (Wettelijke) kaders aangaan verbindingen	6
2.3 Besluitvormingsdocument	7
2.4 Goedkeuringsvereisten Minister aangaan verbinding.....	7
2.5 Statuten verbindingen	7
3. Beheer verbindingen	8
3.1 Goedkeuring vervreemding van aandelen.....	8
3.2 Actieve informatieplicht.....	8
3.3 Financiële continuïteit in geding	8
3.4 Benoemingsvereisten.....	8
3.5 Verslaglegging.....	9
3.6 Dienstverlening	9
3.7 Integriteit.....	9
3.8 Reglement financieel beleid en beheer	9
4. Extern toezicht.....	10
4.1 Invulling toezicht	10
4.2 Aanwijzing.....	10
4.3 Bewindvoering.....	10

1. Status van het verbindingenstatuut

1.1 Uitgangspunten

Stichting Lek en Waard Wonen (hierna LWW) wil haar doelen bereiken vanuit 1 organisatie en 1 organisatieprincipe. Dit uitgangspunt heeft betekenis voor de juridische structuur. Hiervan is bepaald dat we in beginsel geen nevenstructuur ontwikkelen, anders dan dat die rechtstreeks bijdraagt aan onze doelen en een nevenstructuur noodzakelijk maakt. Of als dit vanuit risicobeperking wenselijk is.

De eenheid van bestuur en intern toezicht is binnen de nevenstructuur zodanig georganiseerd dat niet de personen, maar de organisatie als bestuurder is benoemd en wordt vertegenwoordigd door haar bestuur. Hierdoor is de eenheid van bestuur maximaal gewaarborgd in de structuur. Dit betekent dat voor de entiteiten binnen de nevenstructuur geen aparte Raad van Commissarissen (RvC) wordt benoemd, maar binnen de gehele structuur vastgelegd is dat dezelfde eisen van goedkeuring aan besluiten worden gesteld als binnen de Stichting.

1.2 Definities

In dit statuut wordt verstaan onder:

- a) Bestuur: het bestuur van de Stichting;
- b) Bestuurder: een lid van het Bestuur;
- c) BTIV: Besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting;
- d) Governancecode: de Governancecode Woningcorporaties 2020 of zoals deze op enig moment luidt;
- e) Ondernemingsplan: het strategische meerjarenplan van de Stichting;
- f) RvC: de raad van commissarissen van de Stichting, dit is de Raad van Toezicht als bedoeld in artikel 30 van de Woningwet;
- g) Commissaris: een lid van de raad van commissarissen;
- h) Statuten: de statuten van de Stichting;
- i) Stichting: Stichting Lek en Waard Wonen;
- j) Wet: de Woningwet;
- k) LWW: de stichting, afkorting voor Stichting Lek en Waard Wonen.

1.3 Definitie van verbindingen

De Woningwet (artikel 1 lid 2) benoemt de volgende verbindingen:

1. *dochtermaatschappij*: dochtermaatschappij als bedoeld in artikel 24a van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van een toegelaten instelling;
2. *verbonden onderneming*: rechtspersoon niet zijnde een vereniging van eigenaars als bedoeld in afdeling 2 van titel 9 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek, of vennootschap:
  - a. welke een dochtermaatschappij is;
  - b. in welke een toegelaten instelling deelneemt in de zin van artikel 24c van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, of
  - c. met welke een toegelaten instelling anderszins een duurzame band heeft, waaronder mede wordt begrepen het hebben van stemrechten in de algemene vergadering van die rechtspersoon;
3. *woningvennootschap*: na bewerkstelling van een juridische scheiding overeenkomstig hoofdstuk IV, afdeling 3, paragraaf 5 van de Woningwet, met een toegelaten instelling verbonden onderneming;
4. *samenwerkingsvennootschap*: vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap, door een toegelaten instelling overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur daaromtrent gegeven voorschriften aangegaan met een of meer andere toegelaten instellingen die alle in dezelfde gemeenten als die toegelaten instelling feitelijk werkzaam zijn, behoudens het bepaalde bij en krachtens artikel 21, vijfde lid.

Er is sprake van een 'duurzame band'¹ wanneer:

- de toegelaten instelling stemrechten heeft in de algemene vergadering;
- en/of wanneer er sprake is van een bestuurlijke of financiële band, met dien verstande dat het uitsluitend verstrekken van financiering niet voldoende is om van een duurzame band te kunnen spreken;
- en/of wanneer de duurzame band uit de statuten van de verbinding (bijvoorbeeld een dochterstichting) kan worden afgeleid;
- en/of wanneer er sprake is van een duurzame band als bedoeld in artikel 2:24c lid 1 BW. Uit de memorie van toelichting op dat artikel kan worden afgeleid dat er een oogmerk moet bestaan om duurzaam

---

¹. Zie : bijlage 4 bij de Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting 2015 (Accountantsprotocol RTIV 2015)

verbonden te zijn ten dienste van de eigen werkzaamheid. Hiermee wordt e.e.a. afgebakend ten opzichte van de "eenvoudige belegging";

- en/of wanneer er sprake is exclusieve invloed op de benoeming van het Bestuur van de verbinding;
- en/of wanneer er sprake is van bezit van 100% van de aandelen.

Onder duurzame band wordt niet verstaan uitsluitend het hebben van een langdurige contractuele relatie.

De uit de Woningwet afgeleide definitie is met het begrip "een duurzame band" zo breed gedefinieerd dat bijna alle relaties tussen Stichting Lek en Waard Wonen en andere rechtspersonen of vennootschappen onder de reikwijdte² vallen.

1.4 Werkdomein verbonden ondernemingen

De, voor zover zij werkzaam zijn op het gebied van de volkshuisvesting, verbonden ondernemingen zijn uitsluitend feitelijk werkzaam in gemeenten in Nederland, in gemeenten in de directe nabijheid van Nederland of in de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba conform Woningwet artikel 40.

De met LWW verbonden ondernemingen van welke zij de enige aandeelhouder zijn en de samenwerkingsvennootschappen zijn uitsluitend werkzaam op het gebied van de volkshuisvesting. Indien LWW een deel van de aandelen van een met haar verbonden onderneming houdt, is die onderneming, ten minste naar rato van dat deel werkzaam op het gebied van de volkshuisvesting. Conform Woningwet artikel 45 en de daaraan gerelateerde artikelen in het BTiV en RTiV.

Een verbonden onderneming voldoet in een kalenderjaar aan artikel 45, eerste lid, tweede volzin, van de Wet, indien zij over dat jaar een percentage van haar omzet genereert uit werkzaamheden op het gebied van de volkshuisvesting, dat ten minste gelijk is aan het percentage van haar aandelen dat een toegelaten instelling in haar houdt conform BTiV artikel 46.

De verbonden ondernemingen verstrekken LWW een overzicht van voorgenomen werkzaamheden, waaruit de gemeenten waar zij feitelijk werkzaam zijn kunnen afleiden welke werkzaamheden op hun grondgebied zijn voorzien, en welke bijdrage daarmee is beoogd aan de uitvoering van het volkshuisvestingsbeleid dat in die gemeenten geldt. Het overzicht heeft betrekking op de eerstvolgende vijf kalenderjaren. Conform Woningwet artikel 43 lid 1. Vrijgesteld zijn hiervan de met de toegelaten instelling verbonden ondernemingen van welke zij minder dan 2% van de aandelen houdt conform BTiV artikel 39 lid 3.

1.5 Doel van het verbindingenstatuut

In het verbindingenstatuut is het toetsingskader vastgelegd (bijlage 1) dat door LWW wordt gehanteerd bij het aangaan, onderhouden en ontbinden van verbindingen. Ook geeft het verbindingenstatuut kaders voor de wijze waarop het toezicht (Governance) op verbindingen wordt georganiseerd. Het verbindingenstatuut voorziet in de volgende doelstellingen:

- het bieden van een afwegingskader aan RvC en Bestuurder;
- het borgen dat de verbinding duurzaam voldoet aan de wettelijke bepalingen;
- het verschaffen van inzicht en verantwoording aan de RvC;
- het geven van kaders voor het inrichten van verbindingen;
- het bevorderen van eenheid van toezicht en Governance voor alle verbindingen van LWW;
- het geven van kaders specifiek voor de woningvennootschap;
- het kunnen dienen als verantwoording en bieden van inzicht aan alle stakeholders (waaronder: LWW, Aw, WSW, gemeenten, huurdersorganisaties, samenwerkingspartners),

Dit alles in het kader van het mitigeren van (toekomstige) risico's bij het aangaan, beheren en beëindigen van verbindingen.

1.6 Positionering van het verbindingenstatuut

Het verbindingenstatuut maakt onderdeel uit van de governancestructuur van LWW en is gebaseerd op de statuten van Stichting Lek en Waard Wonen.

---

² Dus ook bijvoorbeeld wijkontwikkelingsmaatschappijen (WOM) alsook deelname aan een gezamenlijk woonruimte-verdeelsysteem dat is ondergebracht in een aparte stichting.

De vele aspecten van het onderwerp verbindingen zijn niet goed te vangen in een allesomvattend regelend kader. Afwijkingen ten opzichte van het toetsingskader zijn dan ook mogelijk, maar vereisen in het besluitvormende proces altijd een aanvullende motivering.

1.7 Vaststelling verbindingenstatuut

Het verbindingenstatuut wordt opgesteld door het bestuur en ter goedkeuring voorgelegd aan de RvC. Wijzigingen kunnen alleen worden doorgevoerd na goedkeuring van de RvC van LWW, conform de statuten van Stichting Lek en Waard Wonen. Indien door gewijzigde omstandigheden (zoals bijvoorbeeld aangepaste wet- en regelgeving en / of aanpassing van de interne kaders) strijdigheid met het huidige verbindingenstatuut ontstaat, zal in geval van een verzwaring het verbindingenstatuut daaraan ondergeschikt zijn. Deze situatie blijft bestaan totdat het verbindingenstatuut aangepast is. Het Bestuur zal zo spoedig mogelijk voorstellen doen om deze strijdigheid op te heffen.

2. Aangaan van verbindingen

Voorafgaand aan het aangaan van een verbinding door LWW, heeft de minister – in de praktijk is dat de Aw - goedkeuring gegeven conform Woningwet artikel 21 lid 1.

Het moment van 'aangaan' van de verbinding, is het moment waarop LWW formeel gaat participeren in de rechtspersoon of vennootschap; bij de oprichting van een dochter-BV is dat het moment waarop de oprichtingsakte bij de notaris is gepasseerd.

De eisen voor goedkeuring van de verbindingen zijn ook van toepassing ingeval er sprake is van een juridische scheiding, waarbij een verbinding met een of meer woningvennootschappen tot stand komt.

Stichting Lek en Waard Wonen verbindt zich, conform artikel 9 lid 1 van het BTiV:

- a) uitsluitend met een naamloze vennootschap als bedoeld in artikel 64 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, indien de statuten van die naamloze vennootschap uitsluitend aandelen op naam kennen, een blokkeringsregeling bevatten en niet toelaten dat met medewerking van de vennootschap certificaten aan toonder worden uitgegeven, en
- b) uitsluitend met een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid als bedoeld in artikel 175 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, indien de statuten van die besloten vennootschap een blokkeringsregeling bevatten.

2.1 Reden aangaan verbinding

Aan het afsplitsen van een activiteit in een verbindingenstructuur c.q. losse verbinding, liggen altijd één of meerdere overwegingen ten grondslag. Leidend principe hierbij is dat LWW aannemelijk kan maken dat het aangaan van een verbinding met een andere rechtspersoon of vennootschap in het belang van de volkshuisvesting is conform BTiV artikel 9 lid 1A.

Aanvullende overwegingen kunnen zijn:

- Wettelijke bepaling: de Woningwet die verplicht dat bij een juridische scheiding een woningvennootschap wordt opgericht;
- Risicobeheersing: in plaats van LWW is de nieuwe rechtspersoon aansprakelijk met het eigen kapitaal en beperkt het risico van LWW zich tot de kapitaaldeelname.
- Samenwerking:
  - met commerciële partijen: in sommige situaties kan de samenwerking met andere partijen zo beter worden vormgegeven;
  - met andere corporaties (o.a. shared service center voor back office-activiteiten).
- Fiscale overweging: waarmee fiscale optimalisatie uit hoofde van vennootschapsbelasting of omzetbelasting kan worden gerealiseerd.
- Transparantie: indien activiteiten met en/of voor derden worden uitgevoerd, kan het afsplitsen van dergelijke activiteiten de transparantie vergroten. Doordat afsplitsing beter inzichtelijk maakt wat dergelijke activiteiten kosten en wat de resultaten zijn wordt adequate aansturing vergemakkelijkt.

2.2 (Wettelijke) kaders aangaan verbindingen

LWW onderscheidt bij het aangaan van verbindingen interne kaders en wettelijke kaders:

Wettelijke kaders zijn uitgewerkt in artikel 9 en 10 van het BTiV. Deze wettelijke kaders voorzien o.a. in kaders over in hoeverre financiële risico's aanvaardbaar zijn bij het aangaan van verbindingen. Hierbij gaat het met name om het verstrekken van financiering en vermogen.

Interne kaders.

- Het Bestuur van de verbinding wordt in principe gevormd door het Bestuur van LWW;
- Besluitvorming door het Bestuur van LWW binnen de verbinding is op basis van het bestuursreglement van LWW onderhevig aan voorafgaande goedkeuring door de Raad van Commissarissen van LWW;
- Bij een dochter geldt dat inrichting van de organisatie, planning en control, etc. naar analogie plaatsvindt van LWW. Bij andere vormen is dit afhankelijk van het belang dat LWW heeft in deze verbinding. De afwegingen die hier worden gemaakt worden altijd overlegd met de Bestuurder en de RvC en gedocumenteerd.
- DAEB-activiteiten worden in beginsel niet ondergebracht in een nieuwe verbinding.
- Bestaande verbindingen waarin DAEB-activiteiten duurzaam worden ondernomen worden geëvalueerd en waar mogelijk en wenselijk ontbonden, dan wel worden de DAEB-activiteiten overgedragen aan LWW.

- Geborgd dient te zijn dat de aparte rechtspersoon (en niet LWW), de verplichtingen met de derden is aangegaan. Als vertegenwoordigers van de nieuwe rechtspersoon zich namelijk in woord, schrift of daad onvoldoende onderscheiden van hun hoedanigheid als medewerker van LWW kán de schijn worden gewekt dat LWW toch zelf bepaalde verplichtingen op zich neemt. Hierdoor bestaat het risico dat LWW wordt aangesproken voor nakoming of eventuele schadevergoeding.
- Alle verplichtingen over en weer worden contractueel vastgelegd. Te denken valt aan lening-overeenkomsten, dienstverlening, etc..

2.3 Besluitvormingsdocument

De overwegingen om activiteiten onder te brengen in een verbinding worden door LWW uitgewerkt in een besluitvormingsdocument. In het besluitvormingsdocument worden ten minste de navolgende criteria benoemd en beschouwd:

- de reden om de verbinding aan te gaan;
- de aard van de activiteiten;
- de strategische doelstelling met de activiteiten;
- de samenwerkingspartners en afspraken;
- het soort verbinding;
- het voorstel voor de inrichting van de verbinding (organisatie, planning en control);
- de fiscale consequenties;
- de risicobeheersing / afbakening;
- de mogelijkheden tot exit uit de verbinding.

Het besluitvormingsdocument wordt vastgelegd door de Bestuurder en ter goedkeuring voorgelegd aan de RvC.

2.4 Goedkeuringsvereisten Minister aangaan verbinding

Het besluitvormingsdocument wordt ter goedkeuring aan de RvC voorgelegd waarna goedkeuring aan de Minister (AW) en toestemming aan het WSW wordt gevraagd.

Bij het verzoek tot goedkeuring bij de Minister houdt LWW rekening met de wettelijke bepalingen, conform Woningwet artikel 21 lid 1.

2.5 Statuten verbindingen

LWW streeft naar uniforme statuten van haar verbindingen, die goed aansluiten op de Statuten van Lek en Waard Wonen. Voorwaarde is dat de statuten van de verbindingen voldoen aan de wettelijke bepalingen conform Woningwet artikel 23 en de eisen die WSW stelt aan verbindingen (op basis van het reglement van deelneming van WSW). Voor bestaande verbindingen gelden de overgangsbepalingen conform artikel 134 Woningwet.

3 Beheer verbindingen

3.1 Goedkeuring vervreemding van aandelen

LWW dient een verzoek ter goedkeuring in bij de Minister omtrent:

- a) het vervreemden³ door LWW van aandelen in een dochtermaatschappij en;
- b) overdracht of overgang⁴ van de door LWW in stand gehouden onderneming dan wel een overwegend deel van die onderneming aan een derde. Conform Woningwet artikel 27 lid 1.

LWW vervreemdt aandelen aan anderen dan toegelaten instellingen, enkel indien:

- a) die vervreemding niet ertoe leidt dat de financiële continuïteit van LWW niet langer is gewaarborgd;
- b) die vervreemding geschiedt in principe tegen een prijs die voldoende overeenkomt met de intrinsieke waarde;
- c) in de situatie dat LWW een lening of een garantie aan de dochtermaatschappij heeft verstrekt of voor haar schulden aansprakelijk is, die vervreemding niet ertoe leidt dat zij de helft of minder van de stemrechten in de algemene vergadering van de dochtermaatschappij overhoudt en
- d) degene aan wie wordt vervreemd hem een verklaring omtrent het gedrag als bedoeld in artikel 28 van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens kan overleggen. Conform BTIV 28 lid 1.

3.2 Actieve informatieplicht

Voor zover het Bestuur van LWW de Minister niet reeds schriftelijk mededeling heeft gedaan omtrent de aan deze werkzaamheden ten grondslag liggende omstandigheden, stelt de RvC de Minister schriftelijk op de hoogte van zijn werkzaamheden ter uitoefening van zijn taak:

- a) indien sprake is van een onoverbrugbaar geschil tussen LWW en een dochtermaatschappij;
- b) indien sprake is van liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen in een dochtermaatschappij.

Het Bestuur en / of RvC van de dochtermaatschappijen zullen daaromtrent de RvC terstond schriftelijk op de hoogte stellen indien er sprake is van liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen. Conform BTIV 29.

3.3 Financiële continuïteit in geding

Indien naar het oordeel van het bestuur bij een met haar verbonden onderneming de financiële middelen ontbreken om haar werkzaamheden te kunnen voortzetten, meldt het dat onverwijld aan de Minister en het WSW. Conform Woningwet 29 lid 1.

Het bestuur van een dochtermaatschappij doet onverwijld, op diens verzoek of eigener beweging, aan de RvC of de Minister mededeling van alle feiten en omstandigheden met betrekking tot welke het voor dat Bestuur duidelijk is of redelijkerwijs duidelijk zou moeten zijn dat zij van invloed kunnen zijn op het door LWW op te stellen saneringsplan of voornemen. Conform Woningwet 29a lid 1.

3.4 Benoemingsvereisten

Degene die voor benoeming in de RvC⁵ van de Stichting in aanmerking komt, wordt pas benoemd nadat hij een verklaring heeft overgelegd, die inhoudt dat hij niet eerder een bestuurlijke of toezichthoudende functie heeft bekleed bij enige rechtspersoon of vennootschap die op het maatschappelijke belang gerichte werkzaamheden verricht ten aanzien waarvan, als gevolg van zijn handelen of nalaten, een aanwijzing of maatregel is opgelegd en dat hij nooit voor een financieel-economisch delict is veroordeeld. Conform Woningwet 30 lid 8.

---

³ Het vervreemden van aandelen, die worden genomen of uitgevoerd zonder dat de Minister het heeft goedgekeurd, is nietig. Conform Woningwet 27 lid 4.

Tevens kan de Minister het Bureau bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, bedoeld in artikel 8 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, om een advies vragen als bedoeld in artikel 9 van die wet. Conform Woningwet 27 lid 3.

⁴ De Minister kan besluiten om een besluit van overdracht of overgang niet goed te keuren in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. Conform Woningwet 27 lid 2.

⁵ Het instellen van een RvC bij een dochtermaatschappij is niet verplicht.

3.5 Verslaglegging

Om te kunnen voldoen aan de verslaggevingsvereisten dient LWW tijdig te beschikken over het definitieve jaarverslag van de verbonden ondernemingen en dient in het kader van consolidatie ook inhoudelijk de verslagleggingsvereisten van de verbonden ondernemingen te voldoen aan een aantal wettelijke bepalingen, opgenomen in de Woningwet (artikel 35, lid 1,2,3, en 36 lid 4 en 36 a. lid 4. En BTiV artikel 32 lid 2).

3.6 Dienstverlening

LWW zal ten aanzien van haar dochtermaatschappijen diensten verlenen ten behoeve van de bedrijfsvoering of administratie of van toegelaten instellingen en hun dochtermaatschappijen. Conform artikel 45 lid 2 onderdeel j van de Woningwet en artikel 52b van het BTiV.

3.7 Integriteit

De gedragscode van LWW is erop gericht om het integer handelen binnen LWW en haar verbindingen te bevorderen. Voor dochterondernemingen geldt de gedragscode van LWW onverkort. Voor andere samenwerkingsvormen worden in afzonderlijke samenwerkingsovereenkomsten met de partners expliciete afspraken gemaakt over de wederzijdse verantwoordelijkheden ten aanzien van integer handelen binnen de verbinding en worden afspraken vastgelegd over het vigerende integriteitsbeleid.

3.8 Reglement financieel beleid en beheer

LWW en de aan haar verbonden ondernemingen voeren een zodanig financieel beleid en beheer, dat de financiële continuïteit niet in gevaar wordt gebracht. Conform 55a lid 1 van de Woningwet.

Verbonden ondernemingen stellen daartoe een reglement op, waarin zij in elk geval opnemen binnen welke grenzen de aan haar financiële beleid en beheer verbonden risico's aanvaardbaar zijn, en welk beleid zij beogen te voeren ingeval hun financiële continuïteit in gevaar komen of dreigen te komen. Conform 55 a lid 2 van de Woningwet.

3.9 Evaluatie verbindingen

Jaarlijks evalueert het Bestuur (en voor haar: de afdeling Financiën en Bedrijfsvoering) de verbindingen van LWW aan de hand van een daarvoor vastgesteld toezichtkader. Hierbij wordt vastgesteld of de verbindingen nog passen binnen de strategie van LWW en of er veranderingen in de omgeving zijn, die tot aanpassingen van de verbindingen en / of hun activiteiten zouden moeten leiden. De uitkomsten van de jaarlijkse evaluatie worden aangeboden aan de RvC.

Van de jaarlijkse evaluatie wordt verslag gedaan in het jaarverslag van de Stichting.

3.10 Beëindiging van verbinding

Een besluit tot beëindiging van een verbinding (het verbreken van een al dan niet duurzame samenwerking) van LWW met een andere rechtspersoon of vennootschap is onderworpen aan voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen en de Minister. Daarbij wordt, wanneer de Wet op de Ondernemingsraden (WOR) van toepassing is en de adviesplicht geldt, het besluit ook voorgelegd aan de OR. Wanneer een verbinding niet langer de activiteiten verricht waarvoor zij is opgericht en er geen alternatieve activiteiten in de verbinding gestart worden (slapende verbinding), wordt deze geliquideerd.

4 Extern toezicht

4.1 Invulling toezicht

Het toezicht van de Aw richt zich bij de dochtermaatschappijen op de volgende onderwerpen:

- a) de rechtmatigheid van het handelen en nalaten;
- b) de Governance en de integriteit van beleid en beheer;
- c) het behoud van de financiële continuïteit;
- d) het beschermen van het maatschappelijk bestemd vermogen;
- e) de solvabiliteit en de liquiditeit;
- f) de kwaliteit van het financieel risicomanagement, het financieel beheer, de financiële aansturing en de financiële verantwoording.

Het toezicht omvat de volgende taken m.b.t. de dochtermaatschappijen:

- a) het risicogericht beoordelen van het beleid en beheer en het aan hen doen toekomen van dat oordeel;
- b) het risicogericht beoordelen van het functioneren in het algemeen en;
- c) het desgevraagd en uit eigen beweging informeren van de Minister over ontwikkelingen omtrent de dochtermaatschappijen die in het belang van het toezicht zijn, en het op grond daarvan doen van voorstellen.

4.2 Aanwijzing

De Minister kan in het belang van de volkshuisvesting, LWW of een dochtermaatschappij een aanwijzing geven om een of meer handelingen te verrichten of na te laten. Een aanwijzing aan LWW kan betrekking hebben op werkzaamheden van een dochtermaatschappij of van een samenwerkingsvennootschap waarin zij volledig aansprakelijke vennoot is, in welk geval LWW er voor zorgdraagt dat de dochtermaatschappij of die vennootschap die aanwijzing naleeft. Een aanwijzing heeft geen betrekking op het plaatsen van opdrachten door LWW of haar dochtermaatschappij. Conform Woningwet artikelen: 61d, 61e, 61f, 61g.

4.3 Bewindvoering

Indien LWW of een dochtermaatschappij het belang van de volkshuisvesting ernstige schade berokkent, redelijkerwijs in die situatie geen verbetering te voorzien is en een andere daartegen gerichte maatregel dan het onder bewind stellen van die corporatie of dochtermaatschappij niet doeltreffender zou zijn, kan de rechtbank in het arrondissement waarin zij haar woonplaats heeft haar onder bewind stellen op een daartoe strekkend verzoek van de Minister. De Minister kan bij zijn verzoek personen voor benoeming tot bewindvoerder voordragen en voorstellen doen omtrent hun beloning. Artikel 61d, eerste lid, tweede volzin, is ten aanzien van een samenwerkingsvennootschap als bedoeld in die volzin van overeenkomstige toepassing. Conform Woningwet artikelen: 61h, 61i, 61j, 61k, 61l.

Bijlage 1

Toetsingskader verbindingen

		Norm	Realisatie
I	Juridische structuur		
1	Samenwerking is vormgegeven in een rechtspersoon om de aansprakelijkheid voor LWW te beperken	Ja	
2	Besluiten die binnen LWW ter goedkeuring aan de RvC moeten worden voorgelegd, worden in de verbinding voorgelegd aan een orgaan waarin LWW is vertegenwoordigd	Ja	
3	Statuten/ Reglementen voldoen aan de Governance Code	Ja	
4	De zeggenschap is zodanig ingericht dat besluitvorming alleen kan plaatsvinden met goedkeuring van LWW	Ja	
II	Beoordeling samenwerkingspartners	Norm	Realisatie
1	Aanwezigheid getekende samenwerkings- / ontwikkel- / realisatieovereenkomst	Ja	
2	Er heeft een risicoanalyse / - beoordeling credentials samenwerkingspartner plaatsgevonden voorafgaand aan de samenwerking	Ja	
3	Eventuele wijzigingen met betrekking tot de samenwerkingspartner worden betrokken bij de minimaal jaarlijkse actualisatie van de risicoanalyse	Ja	
III	Verhouding activiteiten verbinding met kerntaken LWW	Norm	Realisatie
1	De activiteiten zijn in het belang van de volkshuisvesting	Ja	
2	Aan artikel 52 van de Herzieningswet en de bijhorende AMvB's wordt voldaan	Ja	
IV	Kwaliteit van de beleids- en bedrijfsvoering binnen de verbinding	Norm	Realisatie
1	Het integriteitsbeleid van de verbinding is in lijn met dat van LWW	Ja	
2	De (jaar) doelstellingen zijn SMART geformuleerd in een bedrijfsplan / jaarplan / projectplan. Dit plan is actueel	Ja	
3	Per 3 maanden vindt rapportage plaats over de realisatie van de doelstellingen uit het (bedrijfs-)plan. Hierin wordt de voortgang van de bedrijfsactiviteiten beoordeeld en gecommuniceerd en afwijkingen geanalyseerd	Ja	
4	De verwachting op basis van de actuele prognoses is dat de (jaar) doelstellingen worden gehaald. Indien de verwachting is dat doelstellingen niet worden gehaald, dient verantwoording te worden afgelegd/toegelicht waarom doelstellingen niet worden gehaald.	Ja	
5	De doelstellingen zijn t/m de vorige 3 maanden gehaald	Ja	
6	Er is binnen de verbinding een adequate verdeling van taken / bevoegdheden en verantwoordelijkheden die tevens is vertaald in een procuratie en mandateringsregeling	Ja	
7	Er heeft een toereikende fiscale toets plaats gevonden	Ja	
V	Risico's ten aanzien van de huidige en voorgenomen activiteiten van de verbinding	Norm	Realisatie
1	De verbinding heeft een actuele risicoanalyse opgesteld	Ja	
2	LWW heeft een actuele risicoanalyse opgesteld ten aanzien van de verbinding en maakt gebruik van de risicoanalyse van de verbinding	Ja	
3	De risico's zijn financieel vertaald en daarbij heeft een scenarioanalyse plaatsgevonden	Ja	
4	De verschillen ten opzichte van de voorgaande risicoanalyse zijn verklaard	Ja	
5	Het actuele risicoprofiel van de verbinding blijft binnen het maximale risico dat LWW aanvaardbaar acht	Ja	
VI	Financiële beheersing	Norm	Realisatie
1	Over het afgelopen boekjaar is een goedgekeurde accountantsverklaring ontvangen	Ja	
2	Aan de eisen (publicatie, vaststelling, tijdige informatieverstrekking) aan LWW rondom de jaarstukken van het afgelopen boekjaar is voldaan / is aannemelijk dat hieraan zal worden voldaan	Ja	
3	Recent (afgelopen boekjaar) is een actuele begroting opgesteld en goedgekeurd	Ja	
4	Er zijn tussentijdse rapportages aanwezig waarin verschillen tussen realisatie en begroting inhoudelijk worden geanalyseerd en actuele prognoses zijn opgenomen	Ja	
5	Er is een actuele liquiditeitsbegroting die wordt gebruikt voor sturing op kasstromen binnen de entiteit (niet alleen op projectniveau)	Ja	
VII	Financiële positie en rendement	Norm	Realisatie
1	Per verbinding wordt een overzicht opgesteld met de financiële parameters en de normen waaraan de verbinding dient te voldoen.	Ja	